

NME als beleidsinstrument

Gebruik NME bij het maken van beleid

Duurzaamheid, Milieu, een Groene Leefomgeving en Klimaatadaptatie. Dit zijn voorbeelden van grote en belangrijke onderwerpen waarvoor de Nederlandse gemeenten beleidsplannen maken. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart jl. zijn nieuwe colleges hiermee aan de slag.

Uit een enquête van het programma NME onder NME-beleidsmedewerkers bij de gemeenten, eind 2009, bleek dat veel gemeenten en gemeentebestuurders het belang van Natuur- en Milieueducatie erkennen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de stevige gemeentelijke en regionale bijdragen aan NME-centra, kinderboerderijen en scholenprogramma's. Belangrijke initiatieven en activiteiten die bevorderen dat jeugd en jongeren nu kennis

maken met en leren van de natuur, zodat zij straks bijdragen aan een toekomstbestendige lokale leefomgeving.

Op dit moment gebruiken vier van de tien ondervraagde gemeenten NME ook ondersteunend op andere beleidsterreinen, door NME bijvoorbeeld in te zetten om draagvlak te creëren voor actuele, duurzame doelstellingen op het gebied van o.a. energie en klimaat. Of om bewonersparticipatie te stimuleren bij de inrichting van de openbare ruimte in de wijk. De bevroegde lokale NME-beleidsmedewerkers geven aan dat met name collega's en bestuurders die werken aan de hieronder opgesomde beleidsterreinen, mogelijkheden hebben om met Natuur- en Milieueducatie hun beleidsplannen te versterken.

Duurzaamheid – Klimaatverandering – Biodiversiteit

Water – Maatschappelijke Participatie – Recreatie

Gezonde Voeding – de Brede School – Wijkontwikkeling.

Wijkontwikkeling Ter bevordering van de wijkontwikkeling schenkt de gemeenten Woudrichem aan de bewoners-organisaties van nieuwbouwwijken geld om gezamenlijk fruitbomen te planten en te onderhouden in de wijk.

Klimaat De gemeente Deventer wil met de subsidieregeling 'Kleintje Klimaat', bewoners en organisaties een financieel duwtje in de rug geven om actief bij te dragen aan een duurzaam Deventer. Activiteiten die bijdragen aan informatie-verstrekking, bewustwording én klimaatbewust handelen worden ondersteund.

Maatschappelijke participatie In het project 'Vrouwen samen in prachtwijken' organiseert de gemeente Den Haag een serie bijeenkomsten over duurzaamheidsthema's voor vrouwen uit alle lagen van de samenleving. De vrouwen kiezen uit – praktische – onderwerpen als waterbesparing, energiebesparing, duurzame voeding, natuur parels in de eigen wijk en afval. Vrouwen vinden dit erg nuttig en gezellig!

In de gemeente Vorden reageerden straatbewoners proactief op de klimaatstraatactie. Ze lanceerden een initiatief voor het aanbrengen van LED-verlichting in de straat en het opstarten van een cursus composteren voor vrijwilligers.

Bezoekerscentrum en kinderboerderij Wolfslaar en Kober kindercentra in Breda hebben een nieuw initiatief ontwikkeld: buitenschoolse opvang (bso) geheel gericht op natuureducatie waar natuurbeleving centraal staat.

In Amersfoort wil een horecaondernemer op zijn terrein een natuurspeeltuin voor zijn klanten (en hun kinderen) maken, als onderdeel van de groene leer- en speelroute door de Amersfoortse binnenstad.

NME voor nu en later

Natuur- en Milieueducatie stuit soms op de vraag 'wat levert het op?' NME activiteiten kunnen heel direct bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke duurzaamheidsdoelen, bijvoorbeeld door bewoners te betrekken bij het afkoppelen van het regenwater in hun tuin. Het is ook goed om te bedenken dat wat je nu investeert, je later in veelvoud terug krijgt. Wanneer je nu je inwoners, jong en oud, inzicht geeft in én leert over de waarde van hun natuur en milieu, creëer je voor later een bevolking die in beweging komt voor hun eigen omgeving. Die het waard vindt daarvoor in actie te komen. Die samenleving en leefomgeving met elkaar verbindt.

Denk bijvoorbeeld aan het laten presenteren van scholieren van hun NME-project op het gemeentehuis, het aanleggen van een wandel- en rolstoelroute langs een (opnieuw) meanderende rivier met informatie over waterbeheer, of bij plannen voor een lokale duurzame energiefabriek.

Instrumenteel inzetten van NME betekent niet alleen een steviger beleidsmatige inbedding. Het creëert ook mogelijkheden om voor de financiering ervan gebruik te maken van regelingen als o.a. de SLOK-gelden, de afvalstoffenheffing, de WMO of de provinciale programma's Leren voor Duurzame Ontwikkeling.

Nieuwe partners voor NME

Meer doen met NME hoeft je niet alleen te doen. De gemeente heeft wel een belangrijke rol in het stimuleren en activeren van het duurzame bewustzijn van de burger. Maar daarbij kunnen partners worden gezocht, marktpartijen of andere overheden, die deze verantwoordelijkheid willen delen.

Meer doen met NME kan ook door in te gaan op de actieve vraag van nieuwe doelgroepen. Die actieve vraag naar educatie en activiteiten rondom natuur en milieu komt steeds vaker ook van brede scholen, de Buitenschoolse opvang, buurt- en wijkverenigingen, jongerenclubs en vrijetijdsverenigingen. Door gebruik te maken van de energie van deze nieuwe partners kunnen de vorm en inhoud van het NME worden geactualiseerd.

Over het Programma NME

Het programma NME werkt aan versterking van NME in Nederland. We stimuleren lokale initiatieven en ondersteunen lokale en regionale samenwerking (financieel en praktisch) tussen partijen die belang hebben bij NME: bestuurders, eindgebruikers, ontwikkelaars/aanbieders en partijen uit andere sectoren, bijvoorbeeld gezondheid, welzijn, veiligheid en ondernemerschap. Dit gebeurt in zogenoemde arrangementen. Door te beginnen met de bestuurlijke vraag of de vraag van de eindgebruikers en te denken vanuit het belang van anderen, ontstaan NME-activiteiten die voor iedereen concrete meerwaarde opleveren. Slimme coalities dus.

Gemeenten kunnen een idee voor een arrangement indienen. Voor meer informatie zie: www.nme.nl

Programmabureau NME

Croeselaan 15
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
(088) 602 72 10

Het programma NME is een
gezamenlijk initiatief van het
ministerie van LNV, het ministerie van
VROM en het ministerie van OCW.

Voor meer informatie: www.nme.nl